

ਅਮਰ ਦਾਤੇਵਸੀਆ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗਜ਼ਾਂ
ਆਖੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੱਤੇ

Regd. No : Pb/JL-123/2021-2023, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ 2023

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਫਲਸਫੇ ਦੀ ਪ੍ਰੰਗਿਕਤਾ

ਜਗਰੂਪ

ਭਗਾਵਤ

ਸਵਾ-ਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਾਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ “ਹਾਵਲ ਦਸਤੇ” (Normal Working Day) ਦੀ ਸੂਝ ਸਥਾਪਿਤ ਉਠ ਗਈ। ਉਹ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੋਧ ਦੀ ਥਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਾਲੀ ਸਾਡੀ ਵਾਲੀ ਮੁੜ ਗਈ। ਇੱਥਾਂ ਜਮਾਤੀ-ਘੱਲ ਰੁਕ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੇ ਵੱਲ ਪੱਕਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਪਾਂ-ਹੀਨਾਂ ਕਾਰਾ ਕਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ, ਸਾਗਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ?

* ਬਿਨਾਂਦਾਰੀ, ਸਿੜੀ ਘੱਲ, ਭਰਖਾਨੀਆਂ ਆਦਿ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਲੁਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ?

* “ਸੀਮਾਂ” ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅ-ਪੱਸੋਂ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ?

* ਅਸੀਂ ਜਮਾਤੀ-ਘੱਲ ਦੇ ਛੰਡਾ-ਬਰਾਦਾਰ ਅਤੇ,

“ਹਰ ਜਮਾਤੀ-ਘੱਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਘੱਲ ਹੋਣਾ ਹੈ”, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਗਵਾਈ ਹੋਣਾ ਹੈ?

* ਸਾਗਰਾਨੀਆਂ ਵਿਨਕਲਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾ-ਵੱਡਾ, ਉਥੋਂ “ਮੁੜ-ਸੰਭਾਲ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ?”

* ਸਿੱਖ ਪਾਰਦਾਰੀ ਦੀ ਰਿਖਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਪਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਣਾ ਹੈ?

* ਸਾਗਰਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਰਿਖਾਰ ਵੱਲ ਕਿਉਂ ਹੈ?

* ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਬੋਲੀਆਂ, ਲੋਚੀ ਕਿਉਂ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਡੀ ਸਭ ਵਾਲੀ ਦੇ ਬਾਵਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਨ, ਵਿਚਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ, ਭਾਵ ਪੱਛਮੀਂ ਹੈ।

ਅਗਰਾਵਾਈ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

ਦਰਖਣ ਨੇ ਵਿਖੀ ਚੱਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ, “ਵਿਚਾਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹਨ”।

